

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directoraat-generaal Energie,
Telecom & Mededinging**
Directie Energiemarkt

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk
DGETM-EM / 13034271

Datum 2 april 2013
Betreft Beantwoording vragen met betrekking tot de elektriciteitsprijzen

Geachte Voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen die zijn gesteld door Kamerlid Leegte (VVD) aan de minister van Economische Zaken onder het kenmerk 2013Z02300. De vragen werden mij in eerste instantie toegestuurd op 6 februari 2013. Op 13 maart 2013 is een aangepaste versie van deze vragen ingediend.

1

Kent u de APX, de beurs waarop prijzen voor elektriciteit tot stand komen?

Antwoord

Ja.

2

Ziet u dat de prijzen voor elektriciteit binnen Europa sinds het einde van 2012 weer uit elkaar lopen?

Antwoord

Nederland maakt onderdeel uit van de Noordwest Europese markt. Op dit moment is er in Noordwest Europa sprake van een sterk geïntegreerde elektriciteitsmarkt. Nederland heeft daartoe de afgelopen jaren geïnvesteerd in nieuwe interconnecties met buurlanden als Noorwegen en het Verenigd Koninkrijk en gewerkt aan het koppelen van nationale elektriciteitsmarkten. Dit heeft geleid tot sterk convergerende groothandelsprijzen (dag-vooruit) waarbij de prijs in onze regio (Benelux, Duitsland en Frankrijk) in 2011 circa 66% van de tijd gelijk was. Tussen Nederland en Duitsland waren de prijzen 88% van de tijd gelijk. Voor de invoering van marktkoppeling in 2010 waren de prijsverschillen in de orde van 7 á 10 euro per Megawattuur. Nu zijn de prijsverschillen meestal beperkt tot 1 á 2 euro per Megawattuur.

Ondertussen worden maatregelen genomen om nationale markten nog beter met elkaar te verbinden. Verdere integratie van de nationale elektriciteitsmarkten zal ondermeer plaatsvinden door middel van invoering van het nieuwe "flow based" marktkoppelingssysteem eind dit jaar en het beschikbaar komen van een nieuwe hoogspanningsverbinding met Duitsland volgend jaar.

Alleen de Duitse elektriciteitsprijs is de laatste maanden gaan afwijken van de prijs in de Noordwest Europese regio. De oorzaak hiervan ligt voornamelijk in de toename van wind- en zonne-energie uit Duitsland.

3

Ziet u ook dat Nederland weer het duurste land aan het worden is als het gaat om de elektriciteitsprijs?

Antwoord

Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 2 is er sprake van sterke prijsconvergentie als gevolg van marktintegratie en marktkoppeling op de Noordwest Europese markt. Het klopt dat de gemiddelde groothandelsprijs (dag-vooruit) in Nederland sinds de tweede helft van 2012 licht is gestegen. De Franse en Belgische elektriciteitsprijs is echter ook gestegen. De prijsverschillen met België en Frankrijk zijn daarom beperkt. In 2012 lag de gemiddelde prijs van elektriciteit in Nederland zelfs lager dan in Frankrijk, net als in 2009 en 2010.

Het prijsverschil van Nederland met Duitsland is het grootst. De groothandelsprijs (dag-vooruit) in Nederland was in 2012 gemiddeld 4 euro per Megawattuur hoger dan in Duitsland. Het ontstane prijsverschil met Duitsland is grotendeels te verklaren door de toename van wind- en zonne-energie uit Duitsland, en de manier waarop duurzame energie in Duitsland wordt gestimuleerd. Ik heb recent met mijn Duitse collega's afgesproken om gezamenlijk te gaan bekijken hoe duurzame energie meer onderdeel kan gaan uitmaken van de markt.

4

Hoe verhoudt zich de constatering uit de bovenstaande vraag drie tot uw antwoord op mijn eerdere vragen van 5 februari dit jaar (DGETM-EM / 13012844), waarin u constateert dat de 'stroomprijzen in Nederland regelmatig laag zijn'?

Antwoord

In mijn brief van 5 februari aan de Kamer heb ik aangegeven dat de stroomprijzen in Nederland onder invloed van het wisselvallige elektriciteitsaanbod uit Duitsland door het groeiende aandeel wind -en zonne-energie regelmatig laag zijn. Windmolens en zonnepanelen kennen immers zeer lage marginale kosten. De *gemiddelde* marktprijzen van elektriciteit worden echter ook beïnvloed door andere marktontwikkelingen zoals bijvoorbeeld de brandstofkosten van kolen en gas, beschikbaarheid van interconnecties en de CO2 prijs.

5

Verwacht u dat de prijzen verder uit elkaar zullen gaan lopen? Is er een risico voor de Nederlandse concurrentiepositie? Graag een toelichting.

Antwoord

Het toekomstige verloop van groothandelsprijzen van elektriciteit is onzeker en afhankelijk van verschillende marktontwikkelingen. Ik kan daar niet met zekerheid uitspraken over doen. De omvangrijke investeringen in Duitsland in duurzame energie leiden tot een neerwaartse prijsdruk op de groothandelsmarkt. In mijn antwoord op vraag 2 heb ik aangegeven dat maatregelen worden genomen om de Nederlandse en Duitse groothandelsmarkten nog beter met elkaar te verbinden. Dit heeft naar verwachting van marktpartijen (zoals transmissienetbeheerders en beurzen) een convergerend effect op Nederlandse en Duitse elektriciteitsprijzen. Dat betekent dat Nederlandse bedrijven vaker kunnen profiteren van het laaggeprijsde elektriciteitsaanbod uit Duitsland.

(w.g.) H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken